

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА
БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

бакалавра

на тему:

«Управління прибутком підприємства»

Виконав: студент 4 курсу, групи ПТБ-41

Спеціальності 076 «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»

Шарапін Микита Олександрович

Керівник: к.е.н., доцент Гавриш О.М.

Рецензент: к.е.н. Сазонова С.В.

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

рівень освіти перший «Бакалавр»

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності**

О. М. Гавриш

«10» березня 2020 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Шарапіну Микиті Олександровичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Управління прибутком підприємства

керівник роботи Гавриш Оксана Миколаївна, к.е.н., доцент,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «16» березня 2020 року № 81

2. Строк подання студентом роботи 25 травня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України; наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів; офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України; річні звіти та первинна документація ПП «Електротехносервіс»; результати опитування та власних спостережень.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1. Теоретичні аспекти управління управління прибутком підприємств
2. Аналітичне дослідження управління прибутком ПП «Електротехносервіс»
3. Шляхи удосконалення управління прибутком підприємства

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових графіків та таблиць): 23 рис., 26 табл.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Гавриш О.М. завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	17.03.2020р.	27.03.2020р.
2	Гавриш О.М. завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	27.03.2020р.	15.04.2020р.
3	Гавриш О.М. завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	15.04.2020р.	05.05.2020р.

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення тематики, вибір наукового керівника, уточнення теми	05.03.2020р.	Виконано
2	Розробка та складання плану дипломної роботи бакалавра	17.03.2020р.	Виконано
3	Підготовка 1 розділу	27.03.2020р.	Виконано
4	Підготовка 2 розділу	15.04.2020р.	Виконано
5	Підготовка 3 розділу	05.05.2020р.	Виконано
6	Висновки	07.05.2020р.	Виконано
7	Підготовка остаточного варіанту роботи	12.05.2020р.	Виконано
8	Подання роботи для перевірки на академічний плагіат	25.05.2020р.	Виконано
9	Написання відгуку науковим керівником	26.05.2020р.	Виконано
10	Зовнішня рецензія	26.05.2020р.	Виконано
11	Оформлення та представлення роботи на кафедру та попередній захист	26.05.2020р.	Виконано
12	Підготовка доповіді, презентації та ілюстративного матеріалу	28.05.2020р.	Виконано
13	Захист дипломної роботи бакалавра	10.06.2020р.	Виконано

Студент

_____

*(підпис)***Шарапін М. О.**

Керівник роботи

_____

*(підпис)***Гавриш О. М.**

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯМ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Економічна сутність та джерела походження прибутку	9
1.2. Функції та види прибутку	18
1.3. Методичні підходи до управління прибутком підприємства	28
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПП «ЕЛЕКТРОТЕХНОСЕРВІС»	37
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства	37
2.2. Динаміка і структура прибутку ПП «Електротехносервіс» та фактори впливу на його формування	48
2.3. Особливості розподілу та використання прибутку ПП «Електротехносервіс»	57
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	67
3.1. Формування стратегії забезпечення прибутковості ПП «Електротехносервіс»	67
3.2. Пропозиції щодо покращення використання прибутку підприємства	78
3.3. Обґрунтування шляхів оптимізації діяльності ПП «Електротехносервіс» на основі поліпшення управління потенціалом прибутковості	88
ВИСНОВКИ	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	99

ВСТУП

Актуальність дослідження. В умовах нестабільності економіки України, загострення кризових явищ у суспільстві виникає нагальна потреба в ефективних механізмах активізації виробництва у галузях економіки та пошуку інструментів, які б дозволили зняти соціальну напругу та забезпечити сталий розвиток галузей економіки. Одним з таких інструментів є прибуток, який виступає головним стимулом будь-якого виробництва, джерелом самофінансування, розширеного відтворення та наповнення бюджету.

Недосконале управління процесами формування, розподілу та використання прибутку призводить до неефективної діяльності підприємств і зниження їх можливості щодо наповнення доходної частини державного бюджету. Неготовність управлінської системи підприємств до роботи в умовах розвитку глобалізаційних процесів, посилення конкуренції на світових ринках та жорстка фіскальна політика з боку держави призвели до значного скорочення обсягів прибутковості підприємств. Це зумовило необхідність пошуку нових ефективних механізмів формування, розподілу та використання прибутку, які б передбачали максимальне використання виробничого, збутового та фіскального потенціалу підприємств і зростання їх конкурентоспроможності на українському і світовому ринках.

Теоретичні та практичні аспекти управління прибутком підприємства розглянуті в працях вітчизняних та зарубіжних науковців: М. Д. Білик, І. О. Бланка, С. Л. Брю, О. М. Гавриш, С. О. Гуткевич, І. В. Зятківського, О. С. Іванілова, О. Р. Квасовського, В. Г. Лінника, К. Р. Макконнелла, К. Маркса, А. Маршалла, В. М. Опаріна, Г. В. Осовської, А. М. Поддєрьогіна, С. Ф. Покропивного, Д. Рикардо, А. Сміта, О. О. Терещенка, Є. Ю. Ткаченко, Л. М. Худолій, Н. М. Цал-Цалко та ін.

Високо оцінюючи вклад вищезгаданих науковців у розробку теоретико-методологічних основ управління прибутком, слід відмітити, що все ж залишаються недостатньо дослідженими питання визначення економічної сутності прибутку, методичних підходів до оцінки ефективності управління ним на різних етапах управлінського процесу, розробки прогресивних моделей

управління для підприємств різної форми власності в умовах посилення конкуренції на ринках та глобалізації економіки. Необхідність поглибленого розгляду і вирішення цих проблем зумовили вибір теми дипломної роботи, її актуальність та значення для науки і практики.

Метою дипломної роботи є поглиблення теоретичних, методичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління прибутком підприємства з метою підвищення його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

Завданнями дипломної роботи є:

- систематизувати основні наукові теорії щодо сутності, видів та джерел утворення прибутку;
- розкрити існуючі методичні підходи до управління прибутком підприємства;
- проаналізувати динаміку і структуру прибутку ПП «Електротехносервіс» і фактори впливу на його формування;
- оцінити систему розподілу та використання прибутку ПП «Електротехносервіс»;
- розробити стратегію забезпечення прибутковості ПП «Електротехносервіс» та надати пропозиції щодо покращення використання прибутку підприємства;
- обґрунтувати шляхи оптимізації діяльності підприємства на основі поліпшення управління потенціалом прибутковості.

Об'єктом дослідження є процес управління прибутком підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних аспектів управління прибутком підприємства. Поглиблені дослідження здійснені на матеріалах ПП «Електротехносервіс» Львівської області.

Методологія і методи дослідження. Методологічною базою наукового дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних науковців, присвячені проблемі підвищення ефективності управління прибутком підприємства.

Поставлені завдання вирішувалися за допомогою комплексу загальнонаукових та спеціальних методів дослідження. Із загальнонаукових

методів було використано: метод дедукції – для побудови структури роботи, вивчення предмету дослідження з урахуванням принципу єдності і взаємозалежності окремих його частин; історичний метод – для вивчення еволюції трактування сутності прибутку; метод синтезу – для уточнення категоріального апарату дипломної роботи; метод аналізу – для удосконалення класифікації прибутку та метод індукції – для формування висновків до дипломної роботи.

Окрім загальнонаукових методів було широко використано спеціальні методи дослідження, а саме: метод вертикального та горизонтального аналізу балансу, метод фінансових коефіцієнтів – для оцінки фінансового стану досліджуваного підприємства; метод факторного аналізу – для оцінки впливу різних факторів на прибуток; метод виробничого левериджу – для оцінки можливості нарощування обсягів виробництва товарів; метод фінансового левериджу – з метою визначення доцільності залучення позикових коштів для фінансування підприємства.

Апробація результатів бакалаврської роботи. Основні положення, теоретичні та практичні розробки і наукові результати бакалаврської роботи апробовані на: I Міжнародній науково-практичній конференції «Підприємницька, торговельна, біржова діяльність: тенденції, проблеми та перспективи розвитку» (м. Київ, Державний університет телекомунікацій, 11 лютого 2020 р.).

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, річні звіти та первинна документація ПП «Електротехносервіс»; результати опитування та власних спостережень.